

# 90. rocznica wojny polsko-czeskiej

Data publikacji: 23.01.2009 10:00

**To już 90. rocznica wojny polsko-czeskiej. Dokładnie 90 lat temu wojska czeskie liczące 16 tyś. żołnierzy uderzyły w okolicach Bogumina. 28 stycznia rozpoczęła się decydująca 3 - dniowa bitwa pod Skoczowem.**

Główne uroczystości zaplanowano na 31 Stycznia 2009 roku, jednak już dzisiaj rano (23 stycznia) odbyła się prelekcja historyka **Haliny Szotek** przybliżająca tematykę wydarzeń tamtych dni, połączona z wręczeniem pamiątkowych medali. 31 stycznia natomiast w Teatrze Elektrycznym zostanie wyświetlony film – „Sztandar wolności”. Reżyser Ryszard Ordyński w swym dokumencie pokazującym drogę życia, walkę, dzieło i wielkość marszałka Piłsudskiego, sięgnął po wszelkie dostępne materiały archiwalne: zdjęcia, fragmenty filmów, dokumenty, gazety, odezwy, mapy. Również w tym dniu o godzinie 13.00 odbędzie się spotkanie na cmentarzu ewangelickim, gdzie zostaną złożone kwiaty w miejscu spoczynku żołnierzy poległych w bitwie pod Skoczowem, a potem zgromadzeni przejdą na stary cmentarz katolicki, gdzie również zostaną złożone kwiaty na bliźniaczej mogile. Obchody zakończy Konferencja popularnonaukowa w sali widowiskowej Miejskiego Domu Kultury.

Ciekawą inicjatywą jest również konkurs dla młodzieży posiadającej talent plastyczny. Celem jest wykonanie przez młodych ludzi komiksu, w którym młodzież przedstawi fakty historyczne. 1919 rok - bitwa pod Skoczowem - to wydarzenie będą musieli przedstawić uczestnicy konkursu w kilku, a może kilkunastu lub kilkadziesiąciu stronach komiksu. Pomysłodawcą konkursu jest burmistrz Skoczowa Janina Żagan.

Konflikt polsko-czeski był wynikiem aspiracji Czech do stworzenia rozległego państwa. Działania wojenne rozpoczęły się dnia 23 stycznia 1919 r. atakiem wojsk czeskich liczących 16 tyś żołnierzy w rejonie Bogumina. Oddziały polskie w tym czasie liczyły zaledwie 3 tyś. obrońców, których już 24 stycznia wsparła czterodziałowa bateria 10 cm haubic Wz 1914 licząca 2 oficerów i 110 artylerzystów wysłana z Krakowa przez Pułk Artylerii Wałowej Nr 1. Bateria ta brała udział do zakończenia walk na Śląsku Cieszyńskim oraz w bitwie pod Skoczowem pomiędzy 28 a 30 stycznia 1919 r. Bitwa ta nie została rozstrzygnięta na korzyść żadnej ze stron, a skutkiem nacisków ze strony konferujących we Francji zwycięskich państw Ententy działania zbrojne wstrzymano do 3 lutego, kiedy to zostało podpisane wstępne porozumienie pomiędzy walczącymi stronami. Konflikt ostatecznie zakończył się w lipcu podczas uzgodnień w Krakowie, w których udział wzięli minister Aleksander Skrzyński i poseł Ignacy Daszyński. Wojna polsko - czeska kosztowała życie 53 żołnierzy czeskich i 92 polskich oraz około 1000 rannych (łącznie po obu stronach). Wojskami polskimi dowodził gen. Franciszek Ksawery Latinik a wojskami czeskimi dowodził gen. Josef Šnejdárk.

W Zebrzydowicach w dniu 26 stycznia również odbędą się obchody 90 lecia wojny polsko – czeskiej. Najpierw zostaną złożone kwiaty w miejscu śmierci **Cezarego Hallera** a następnie poczetłoży kwiaty na grobach pozostałych żołnierzy, którzy zginęli w walkach na tym terenie i tutaj zostali pochowani.

W Kończycach Małych (Gmina Zebrzydowice) znajduje się mogiła związana z pochowanymi w nich obrońcami naszej ziemi w czasie najazdu czeskiego na ziemie polskie w styczniu roku 1919 roku. Cezary Haller, brat generała **Józefa Hallera**, zginął bohatersko zadźgany bagnetem. Za swą bohaterką śmierć w czasie najazdu, Kapitan został awansowany do stopnia majora. Wraz z nim zginęli szeregowi **Mieczysław Sikorski** pochodzący z Łodzi, **Krzemień Andrzej** - szeregowiec z Brzezinki k/Oświęcimia, **Józef Nieciak** szeregowiec pochodzący z Żagórza oraz nieznanego szeregowiec pchnięty bagnetem. Józefa Nieciaka Czesi wywieźli i prawdopodobnie pochowany jest w mogile w Zebrzydowicach. Pozostałą trójkę żołnierzy pochowano w mogile na cmentarzu w pobliżu kościoła. Ciało Majora Cezarego Hallera, po odprawionym pogrzebie, przewieziono do Dworów koło Oświęcimia i pochowano w rodowej kaplicy zachowanej do dnia dzisiejszego.

## Bibliografia:

- Helena i Ludwik Bartoszek: wypisy z dziejów Zebrzydowic, Kaczyc, Kończyc Małych i Markłowic Górnych